

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้
สังกัดคองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

กิตติ บรรณโศภินธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2546
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974-316-239-9

**A STUDY OF DESIRABLE CHARACTERISTICS OF THE ADMINISTRATORS
OF VOCATIONAL COLLEGES PERCEIVED BY THE ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN THE SOUTHERN COLLEGE GROUP,
VOCATIONAL COLLEGE DIVISION, DEPARTMENT
OF VOCATIONAL EDUCATION**

KITTI BANNASOPIT

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Graduate School, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat
Academic Year 2003**

ISBN 974-316-239-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้วิจัย ผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
สาขา กิตติ บรรณโสภินธุ์
การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมม ทองชัย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมม ทองชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปรีโสดม)

..... กรรมการ
(นายเชษฐ เพชรานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ วิมล คำศรี)

วันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ 2547

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
ผู้วิจัย	กิตติ บรรณโสภินธุ์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิิตย์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทงชัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 35 คน และคณะครูอาจารย์ 251 คน รวม 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านร่างกายและจิตใจ และด้านความรู้ทั่วไปและประสบการณ์อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ที่มีตำแหน่งทางราชการต่างกัน มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	A Study of Desirable Characteristics of the Administrators of Vocational Colleges Perceived by the Administrators and Teachers in the Southern College Group, Vocational College Division, Department of Vocational Education
The Author	Kitti Bannasopit
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Udom Aksornit
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Hem Tongchai

The objective of this research was to study the desirable characteristics of the administrators of vocational colleges perceived by the administrators and teachers in the southern college group, Vocational College Division, Department of Vocational Education. The samples consisted of 35 administrators and 251 teachers, totalled 286. The instruments used to collect data were rating scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, and t-test.

The findings were as follows :

1. The desirable characteristics of the administrators of vocational colleges perceived by the administrators and teachers in the southern college group, Vocational College Division, Department of Vocational Education as a whole was at the high level. As individual aspects were considered, the aspects of human relations, leadership, professional knowledge and job capacity were at the high level, while the physical and mental aspects and the aspect of general knowledge and experience were at the moderate levels.

2. The comparison of the desirable characteristics of the administrators of vocational colleges perceived by the administrators and teachers in the southern college group, Vocational College Division, Department of Vocational Education perceived by male and female administrators and teachers showed no significantly statistical difference in both the whole and individual aspects.

3. The comparison of the desirable characteristics of the administrators of vocational colleges perceived by the administrators and teachers in the southern college group, Vocational College Division, Department of Vocational Education between different positions showed no significantly statistical difference in both the whole and individual aspects

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิติย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทงชัย กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสคม และนายวิเชียร อ่อนประเสริฐ อดีตผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และข้อคิดเห็นที่มีคุณค่า ตลอดจน ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณนายเชษฐ เพชรานนท์ ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดนครศรีธรรมราชปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชเขต 1 นายชลอ ลาซโรจน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนัศึกษาศาสตร์จังหวัดนครศรีธรรมราชปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เขต 2 นางสาววิณา นรสิงห์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ และนายวิจิต จันทคณางกูร อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นแนะนำการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนผู้บริหารและครูอาจารย์สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบและรวบรวมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กิตติ บรรณโสภิชฎ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของคุณลักษณะและผู้บริหาร	9
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร.....	10
คุณลักษณะส่วนตัว	17
คุณลักษณะด้านร่างกายและจิตใจ.....	17
คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์.....	19
คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ.....	21
คุณลักษณะด้านวิชาการ	25
คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์.....	25

บทที่	หน้า
คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ	26
คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
งานวิจัยในประเทศ	28
งานวิจัยต่างประเทศ	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	35
วิธีการสร้างเครื่องมือ	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	51
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	64
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	65
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	71
ประวัติผู้วิจัย	78

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและตำแหน่งทางราชการ	40
2	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกเป็นรายด้าน	41
3	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านร่างกายและจิตใจ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	42
4	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	43
5	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	44
6	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	45
7	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ทางวิชาชีพ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	46
8	แสดงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัย อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาเป็นรายข้อ.....	48

ตารางที่

หน้า

- 9 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ที่มีเพศต่างกัน.....49
- 10 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์กลุ่มภาคใต้ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ที่มีตำแหน่งทางราชการต่างกัน50